

KANSEN VOOR EMISSIEVRIJ VLIEGEN IN NOORD-NEDERLAND

Betere ontsluiting en kansen noordelijke economie door komst elektrisch vliegen

Uit onderzoek, dat in de afgelopen maanden is uitgevoerd door een projectteam van Stichting PEN EM en M3 Consultancy, in samenwerking met Groningen Airport Eelde en NewEnergyCoalition, blijkt dat er in de nabije toekomst grote kansen op het gebied van elektrisch vliegen voor Noord-Nederland liggen.

Het onderzoek, mede mogelijk gemaakt door de provincies Groningen en Drenthe, de gemeente Groningen, de NOM, Hive.Mobility en de Rijksuniversiteit Groningen, is uitgevoerd om te onderzoeken wat toegevoegde waarde en kansen zijn voor emissievrij vliegen voor Noord-Nederland en wat de impact zou zijn op de economie en het netwerk voor Groningen Airport Eelde. De belangrijkste bevinding is dat passagiersvluchten met volledig elektrisch aangedreven vliegtuigen – wat vanaf rond 2025 zijn intrede zal doen- veel meer routes economisch rendabel zullen worden en het daarmee kansen biedt om de regio vanaf Groningen Airport Eelde veel beter én duurzaam met belangrijke Europese bestemmingen te verbinden. Dit versterkt de economische basis voor de luchthaven en de regio. De stap naar vliegen op batterijen of waterstof past volledig in de transitie naar duurzame energiesystemen waar Noord-Nederland ook op Europees niveau een belangrijke rol vervult.

Intrede elektrisch vliegen vanaf 2026

Uit het onderzoek blijkt dat over ongeveer 5 jaar de eerste elektrische vliegtuigen met relevantie voor (Noord-) Nederland op de markt komen. Rob Wolleswinkel (Stichting PEN EM):

“Nu al zijn er kleine elektrische vliegtuigen voor twee personen. Dankzij innovaties in batterijtechnologie en speciaal op elektrische aandrijving ontworpen vliegtuigen worden ook emissievrije passagiersvluchten mogelijk.”

Op termijn zullen batterij-elektrische vliegtuigen met circa 9 tot 19 stoelen vluchten van meer dan 500 km kunnen uitvoeren. Verder is de verwachting dat vliegen op waterstof vluchten met fossiele aandrijving gaan vervangen. Verwacht wordt dat over 10 jaar vliegtuigen met 50-70 stoelen en over circa 15 jaar ongeveer 150 stoelen, ook bestemmingen zoals bijvoorbeeld Spanje emissie-vrij bereiken. Voor verdere vluchten zet de sector onder andere in op synthetische brandstof gemaakt uit waterstof en koolstofmonoxide.

Betere bereikbaarheid Noord-Nederland door verwachte uitbreiding netwerk vanaf GAE

De relevantie voor de regio Noord-Nederland is groot, zo geeft Norbert Zoet van Stichting PEN EM aan:

“Er is nu jaarlijks een potentieel van ruim 3 miljoen internationale vliegbewegingen van passagiers uit Noord-Nederland, maar toch zijn er op dit moment met de huidige vliegtuigen weinig routes met voldoende marktvaart van/naar de regio om economisch rendabel een vliegtuig te vullen naar meer zakelijke bestemmingen. Dit komt mede door de concurrentie van het bestaande routenetwerk op andere luchthavens in Nederland. Maar doordat de operationele kosten van elektrisch vliegen aanmerkelijk lager zijn en in combinatie met het voordeel in tijd en kosten om dicht bij huis te kunnen vertrekken, wordt het mogelijk om met een klein vliegtuig met maar 9 of 19 stoelen al een economisch rendabele verbinding aan te bieden vanaf Groningen Airport Eelde.”

De onderzoekers voorzien dat daarmee de doorgroei naar een direct netwerk van 10 tot 15 internationale Europese bestemmingen in bijvoorbeeld Duitsland, Scandinavië, Engeland en België vanaf de noordelijke luchthaven rond 2035 mogelijk zal zijn. Het is ook denkbaar dat vliegen naar

binnenlandse bestemmingen weer geïntroduceerd gaat worden. Deze betere en volledige duurzame ontsluiting leidt tot fors kortere reistijden en een versterking van de noordelijke economie.

Meiltje de Groot, directeur GAE: *“Deze ontwikkeling biedt kansen om richting 2030 Noord-Nederland op een stillere, duurzame en flexibele wijze te verbinden met andere regio’s in Nederland en daarbuiten.”*

Aanzienlijke milieuwinst

Eric-Jan Pelt van M3 Consultancy:

“De komst van elektrisch vliegen draagt bij aan vermindering van CO2 uitstoot van de luchtvaart, maar kan ook een bijdrage leveren aan vermindering van uitstoot van het wegverkeer door substitutie van auto naar elektrisch vliegtuig. Ook qua elektriciteitsverbruik is elektrisch vliegen een efficiënt vervoersmiddel: het verbruik per passagier met een vliegtuig zal naar verwachting minder zijn dan met een elektrische auto met 1 of 2 passagiers en vergelijkbaar met de trein. De uitstoot van (ultra) fijnstof van een elektrisch vliegtuig zal zelfs fors lager zijn dan die van de elektrische auto en de trein.”

Verder blijkt uit testen met de eerste elektrische vliegtuigmotoren dat het geluid dermate lager is dat elektrische vliegtuigen nauwelijks buiten het luchthaventerrein te horen zullen zijn. Die winst wordt onder andere bereikt doordat de propellers met een lager toerental kunnen draaien en er gebruik gemaakt kan worden van meer propellers.

Ilse Mensink, programma manager Hive.Mobility:

“Noord-Nederland zet in op een innovatief, duurzaam mobiliteitssysteem. Dit onderzoek laat zien dat elektrisch vliegen een waardevol onderdeel van dat toekomstige systeem kan worden”.

‘Hydrogen Valley’ biedt ook economische kansen voor de luchtvaart

Naast betere bereikbaarheid en verduurzaming, biedt de ontwikkeling van elektrisch vliegen ook kansen voor het noordelijke bedrijfsleven. Met de komst van nieuwe technologie in de luchtvaart komen er nieuwe spelers op het gebied van (lokale) productie, opslag, laden van waterstof en vliegtuigtechnologie. De onderzoekers geven aan dat de Hydrogen Valley-ontwikkeling in Noord-Nederland en de stappen die Groningen Airport Eelde als ‘Hydrogen Valley Airport’ zet op het gebied van waterstofinfrastructuur, het zeer aantrekkelijk maakt om vanuit Noord-Nederland een positie in deze markt te verwerven.

IJzebrand Rijzebol, gedeputeerde Economische zaken Provincie Groningen:

“Noord-Nederland vervult een belangrijke rol in de energietransitie waarbij het tot één van de belangrijkste regio’s voor de productie van elektriciteit en groene waterstof in Europa behoort. Dat middels deze nieuwe energiedragers, de economische ontwikkeling en de bereikbaarheid van Noord-Nederland sterk zal verbeteren, is heel goed nieuws!”

Groningen Airport Eelde is een van de initiatiefnemers van ‘Power Up’, een proef waarbij 4 regionale luchthavens in Nederland met steun van Schiphol Group en het NLR binnen 5 jaar lijndiensten met elektrische vliegtuigen tussen Nederlandse luchthavens willen testen. De uitkomsten van dit onderzoek dragen bij aan de voorbereidingen van ‘Power Up’.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Een samenvatting van de belangrijkste inzichten wordt gelijktijdig met dit persbericht beschikbaar gesteld.

Perscontact

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Elske Dijkstra (Groningen Airport Eelde) via 06-242 70 118 of Jochem Croon (PEN EM) via 06 21 511 509.